

UCHWAŁA NR
RADY GMINY ROŻWIENICA

z dnia

*w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rożwienica na lata 2024-2030*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 609 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 424 ze zm.)

Rada Gminy Rożwienica uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rożwienica na lata 2024-2030, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr 417/XLIX/2024 Rady Gminy Rożwienica z dnia 26 lutego 2024r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rożwienica na lata 2024-2030.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rożwienica.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1

Do Uchwały Nr

Rady Gminy Roźwienica z dnia 2024

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
dla Gminy Roźwienica
na lata 2024-2030**

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej określa zadania własne gminy wynikające z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.).

Program ma charakter długofalowy, a jego nadrzędnym celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej i skuteczna pomoc dla osób dotkniętych przemocą.

W związku rekomendacjami przesłanymi przez Wydział Prawny i Nadzoru Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie proponuje się przyjęcie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Roźwienica na lata 2024-2030.

1. WPROWADZENIE

Obowiązywanie w polskim porządku prawnym przepisów o przeciwdziałaniu przemocy domowej w formie ustawy oraz programów regulujących działania służb i instytucji na szczeblu krajowym i lokalnym świadczą o wadze, jaką przywiązuje się do tego zagadnienia. Nie należy się dziwić, gdyż przemoc domowa jest istotną przyczyną dezorganizacji rodziny – dotyka wszystkich jej członków i powoduje poważne zmiany w każdej części systemu rodzinnego. Stosowanie przemocy narusza prawa jednostki i jej dobra osobiste - godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym również normy związane z życiem osobistym oraz naraża na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

W polskim systemie prawnym przemoc jest przestępstwem ściganym z urzędu. Przepisy dotyczące tego problemu znajdują swoje uregulowania w szeregu aktów prawnych – poczynając od Konstytucji,¹ przepisów prawa karnego² po ustawę szczególną, jaką jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej³. Ta ostatnia została w ostatnich miesiącach istotnie zmieniona⁴, co wymagało od Gminy Rożwienica reorganizacji całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, łącznie z utworzeniem nowego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Warto podkreślić, iż 6 lutego 2015 uchwalono ustawę wyrażającą zgodę na ratyfikację Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r.⁵ Na tej podstawie Konwencja została ratyfikowana przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego 13 kwietnia 2015 r. Konwencja, w myśl założeń jej twórców, ma stanowić najdalej idącą umowę międzynarodową poświęconą problematyce zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet oraz przemocy domowej. Przemoc względem kobiet traktowana jest, zarówno jako naruszenie praw człowieka, jak i forma

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) Rozdział drugi pt. „Wolność, prawa i obowiązki człowieka i obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą, oraz stawia na ich straży władze publiczne, przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

² Art. 304 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375, ze zm.): „Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.”

³ Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.

⁴ Zob. ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535).

⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 398.

dyskryminacji. Dokument opiera się na trzech zasadniczych elementach, a mianowicie 1) zapobieganiu przemocy, 2) ochronie ofiar przemocy oraz 3) ściganiu sprawców przemocy.

Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakładają na gminę obowiązek opracowania i przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej.

Za niezbędne uznano:

- inicjowanie profilaktyki jako formy działań zapobiegających zjawisku przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym;
- potrzebę wielodyscyplinarnego podejścia do jego rozwiązywania w szerszym wymiarze społecznym;
- konieczność prowadzenia edukacji, która powinna przyczynić się do zmiany świadomości społeczeństwa odnośnie tego, czym tak naprawdę jest przemoc
- rozwój metod skutecznej ochrony osób doznających przemocy domowej, w szczególności dzieci;
- wdrażanie mechanizmów izolujących osoby stosujące przemoc domową od osób doznających tej przemocy;
- zmianę postaw osób stosujących przemoc domową przez poddanie ich oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym.

Opracowując zakres gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla gminy Roźwienica (dalej zwany również: gminny program) kierowano się ogólnymi celami i wskazówkami określonymi w ustawie oraz rozporządzeniu. Program gminny jest zgodny w swoich głównych kierunkach działania z programami opracowanymi na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

2. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA TWORZENIA GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY ROŻWIENICA

Obowiązek opracowania przez władze samorządowe i rządowe zasad postępowania w przypadku występowania oraz zapobiegania zjawisku przemocy wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁶. Szereg odniesień regulujących zasady działania wobec przemocy znajduje się również w wymienionych poniżej przepisach prawa i programach:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.);
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1323);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 – uchwała nr 195/XXI/2021 Rady Gminy Roźwienica z dn. 27 kwietnia 2021r.

⁶ art. 6.2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że „Do zadań własnych **gminy** należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej; 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową; 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia; 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. PRZEMOC DOMOWA – CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA ORAZ SKUTKI SPOŁECZNE

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 2 osobę doznającą przemocy domowej – należy przez to rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jako wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób doznających przemocy.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że: jest intencjonalna – jest zamierzonym celowym działaniem człowieka nakierowanym na kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby, odbywa się w warunkach nierównowagi sił – sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą, prowadzi do naruszenia jej podstawowych praw i wolności, powoduje cierpienie oraz naraża ją na utratę zdrowia i życia.

4. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY NA TERENIE GMINY ROŻWIENICY

Liczba mieszkańców Gminy Roźwienica w 2023 roku wyniosła 6 244 osoby. Według danych Urzędu Gminy w Roźwienicy struktura mieszkańców przedstawiała się następująco. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 20,63%. Osoby w wieku poprodukcyjnym to odsetek wynoszący 20,83%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 58,54%.

Tabela 1. Liczba, struktura i ruch naturalny mieszkańców Gminy Roźwienica w latach 2021-2023r.

Liczba mieszkańców

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
liczba mieszkańców ogółem	6300	6285	6244
w tym liczba kobiet	3174	3167	3158

Struktura wiekowa mieszkańców

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1319	1285	1288
liczba osób w wieku produkcyjnym	3744	3733	3655
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1237	1267	1301
ogółem	6300	6285	6244

Ruch naturalny ludności

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
liczba urodzeń	57	50	58
liczba zgonów	70	58	52
przyrost naturalny	-13	-8	+6

Na terenie gminy w latach 2020-2022 odnotowywano ujemny przyrost naturalny, który był wynikiem spadającej liczby urodzeń i zwiększonej liczby zgonów, co jest typowe dla starzejącego się społeczeństwa. Znaczenie dla powyższych danych miała zmiana stylu życia ludzi młodych – ważniejsza stała się kariera zawodowa niż posiadanie licznej rodziny, a co za tym idzie relacje rodzinne spadły na drugi tor, powodując konflikty, brak zrozumienia się nawzajem i zwiększoną liczbę przemocy domowej. W latach 2020-2023 mieszkańcy gminy przeżywali bardzo trudny czas, związany z epidemią, wywołaną rozprzestrzenieniem się wirusa COVID – 19 w Polsce i na całym świecie. Stan epidemii spowodował szereg ograniczeń, między innymi w zakresie przemieszczania się i konieczności pozostania w domu. Wiele ludzi straciło pracę, przebywało na bezpłatnych urloпах, w wielu rodzinach pogorszyła się także sytuacja materialna. Niepewność jutra spowodowała frustracje, stany depresyjne, poczucie osamotnienia

i zagrożenia. Być także przyczyną wzrostu przemocy w rodzinach i zburzenia poczucia

bezpieczeństwa u osób doświadczających tej przemocy. Na powyższe stany i zdarzenia miał też wpływ wybuch wojny na Ukrainie i niepewność jutra, co znacznie odroczyło w czasie zakładanie rodzin. Natomiast w rok 2023 odnotowano już dodatni przyrost naturalny, który zbiegł się już z zakończeniem epidemii COVID-19 i „przyzwyczajaniem się” mieszkańców z wojną u sąsiadów zwiększając tym samym chęć powiększenia rodziny. Zaznaczyć również należy, że z roku na rok wśród mieszkańców gminy Roźwienica przybywa osób w wieku poprodukcyjnym.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Roźwienicy wynika, że w latach 2021-2023 z pomocy skorzystało:

Tabela 2. Rodzaje wsparcia udzielanego przez OPS

Formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
pieniężna (zasiłki itd.)	89	84	87	83	80	83	173	180	167
rzeczowa (np. posiłek, ubranie)	149	152	138	82	79	71	377	380	344
praca socjalna	X	X	X	113	117	76	387	393	208
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
usługi opiekuńcze	4	3	3	3	2	2	7	5	5
specjalistyczne usługi opiekuńcze	9	7	6	9	7	6	35	31	26
odpłatność za pobyt w	5	5	5	X	X	X	X	X	X

domu pomocy społecznej									
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy było ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność, pojawiały się również w mniejszym stopniu problemy z alkoholem i bezradność

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej przez OPS

Powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
ubóstwo	66	64	68	168	175	174
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	0	0	1	0	0	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	46	46	44	250	251	242
bezrobocie	54	58	54	185	204	177
niepełnosprawność	50	47	55	118	124	128
długotrwała lub ciężka choroba	21	15	19	46	36	40
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	12	8	9	46	29	30
w tym rodziny niepełne	7	5	7	42	15	19
w tym rodziny wielodzietne	2	2	2	11	11	11
przemoc w rodzinie	1	2	0	4	5	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	2	1	1	5	1	1
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	0	1	4	0

trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	2	2	0	12	7
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, w różnych jej formach współpracuje z policją, placówkami oświatowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami ochrony zdrowia, prokuraturą. W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w Gminie Roźwienica funkcjonuje gminny system przeciwdziałania przemocy domowej oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grupach diagnostyczno-pomocowych.

Według danych uzyskanych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Jarosławiu, kuratelą Sądową w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego dozorem w latach 2021-2023 oraz nadzorem w latach 2021-2023 objętych zostało:

Tabela 4. Nadzory i dozory na terenie gminy Roźwienica w latach 2021-2023

Rok	Liczba dozorów prowadzonych z art. 207 kk (znęcanie nad członkiem rodziny)	Liczba nadzorów w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej	Liczba dozorów i nadzorów w związku z nałożonym obowiązkiem podjęcia leczenia odwykowego	Liczba nadzorów prowadzonych nad nieletnimi w związku z czynem karalnym oraz przejawiają demoralizację
2021	16	2	3	0
2022	1	4	4	0
2023	5	3	0	0
RAZEM	22	9	7	0

W ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Roźwienica w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie podejmowała następujące kroki:

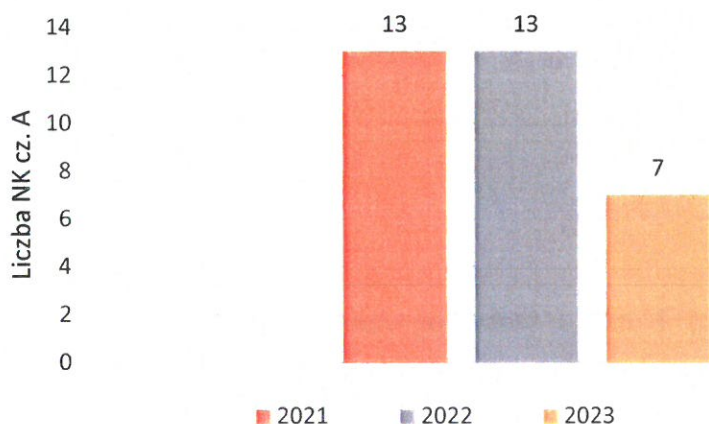
Tabela 5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba wniosków o podjęcie leczenia odwykowego	5	12	10
Liczba wniosków GKRPA o sporządzenie opinii do biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia	3	8	5
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	7	2

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr AO.0050.58.2023 Wójta Gminy w Roźwienicy z dnia 8 września 2023 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej., na rzecz którego na dzień 31 grudzień 2023 roku działało 12 przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykres 1. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2017 – 2020

Liczba sporządzonych formularzy NK cz. A w latach 2021 - 2023

Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy:

- przemoc fizyczna
- przemoc psychiczna/ emocjonalna
- zaniedbywanie

Tabela 6. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w latach 2021-2023.

Lp.	Ogółem osoby poszkodowane	Kobiety			Mężczyźni			Dzieci			
		Ogółem	z tego w wieku poprodukcyjnym (67 lat)	z tego niepełnosprawne	Ogółem	z tego w wieku nonprodukcyjnym	z tego niepełnosprawni	Ogółem	z tego do 13 r.ż.	z tego od 14 do 18 lat	z tego niepełnosprawne
2021	13	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	15	12	2	0	1	1	1	2	0	2	0

2023	15	11	1	2	2	1	1	2	0	2	0
------	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Jak wynika z danych przedstawionych powyżej widać, że na terenie gminy Roźwienica liczba zakładanych Niebieskich Kart spada ale długość trwającej procedury wydłuża się w związku z potrzebą realizacji indywidualnego planu pomocy danej rodzinie, dlatego też praca grup roboczych kontynuowana jest w roku następnym.

Tabela 7. Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania.

Zakres danych	2021 r.	2022 r.	Do 21.06. 2023 r.	Od 19.09. 2023 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	17	17	17	12
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	5	
liczba spotkań grup roboczych ZI			52	
liczba złożonych „Niebieskich Kart” w danym roku	13	13	7	
w tym sporządzonych przez Policję	12	12	5	
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	1	1	2	
liczba aktywnych NK z lat wcześniejszych kontynuowanych w danym roku	7	6	6	
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	14	13	9	
liczba spraw sądowych	4	4	5	
\zakończonych wyrokiem w tym	4	4	5	

zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	0	0	1
zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	4	3	3
umorzonych	0	1	1

Na podstawie przedstawionych danych widać, że na terenie gminy Roźwienica rośnie świadomość mieszkańców na temat przemocy domowej, gdyż spadła liczba zakładanych Niebieskich Kart. Działania edukacyjne mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej odnoszą pozytywne skutki wśród mieszkańców, gdyż wzrosła liczba zawiadomień z art. 207 Kodeksu Karnego i ilość wydanych wyroków skazujących za stosowanie przemocy domowej wobec członków rodziny.

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą pozwalającą na identyfikację słabych i silnych stron sfery wsparcia rodziny w Gminie Roźwienica oraz szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją.

Analiza SWOT składa się z czterech grup czynników:

- mocnych stron - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony sfery przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- słabych stron - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony sfery przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- szans - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, mogą sprzyjać rozwojowi sfery przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej
- zagrożeń - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenia dla rozwoju sfery przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

**WYNIKI ANALIZY SWOT
W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • doświadczenie GOPS w realizacji programów z zakresu przeciwdziałania przemocy • wykwalifikowana kadra GOPS , gotowość do podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych, • coraz większa świadomość społeczeństwa nt. przemocy domowej • powołany Zespół Interdyscyplinarny • powołane grupy diagnostyczno-pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • niskie zainteresowanie sektora pozarządowego realizacją usług społecznych w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie gminy, • brak inicjatyw oddolnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, • niewystarczająca oferta specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc • trudności w dostępie do specjalistycznego wsparcia (długi czas oczekiwania, wykluczenie komunikacyjne/transportowe), • brak kompleksowej informacji o formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej i stosujących przemoc • niechęć do zmian i przewycięzania trudności, korzystania ze specjalistycznego wsparcia, niejasność przepisów
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • coraz większa świadomość na temat przemocy domowej i jej skutków • zmiany w przepisach prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wieloproblemowość w rodzinach, • wysokie koszty specjalistycznej pomocy i wsparcia,

- postrzeganie przemocy domowej stereotypowo
- obojętność społeczeństwa
- niekorzystne warunki zatrudnienia w usługach społecznych, które mogą powodować niedobory kadrowe lub wypalenie zawodowe kadr pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy

6. REALIZACJA PROGRAMU

Cel główny Programu:

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Rożwienica w latach 2024-2030

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cel szczegółowy 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji:
1.	Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Roźwienica	Przeprowadzanie badań ankietowych wśród mieszkańców gminy Roźwienica w tym dzieci i młodzieży	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Rudołowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej	Liczba przeprowadzonych ankiet	Zadanie realizowane w roku 2026 i 2030
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej wśród dorosłych mieszkańców gminy Roźwienica	- rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym również o instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy, - przekazywanie informacji nt. przemocy podczas spotkań rodziców w szkołach. - organizowanie kampanii, wydarzeń na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	- Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Roźwienicy - Zespół Interdyscyplinarny - Szkoła Podstawowa w Rudołowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej	- ilość rozpowszechnionych ulotek, materiałów - liczba spotkań z rodzicami -liczba zorganizowanych kampanii, wydarzeń	Zadanie realizowane corocznie w latach 2024-2030
3.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problematyki przemocy	- prowadzenie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży na terenie gminy Roźwienica w zakresie przemocy - zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży w tym zajęcia sportowe	- Szkoła Podstawowa w Rudołowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej	- liczba przeprowadzonych działań przez placówki oświatowe - liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży - liczba programów profilaktycznych, - liczba dzieci biorących udział w programach - liczba konkursów	Zadanie realizowane corocznie w latach 2024-2030 W zależności od możliwości finansowych

		- realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy - organizowanie m.in. konkursów w zakresie przeciwdziałania przemocy	- Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury Gminy Roźwienica - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy - Gminna Biblioteka Publiczna w Roźwienicy	- liczba osób biorąca udział w konkursach	
--	--	---	--	---	--

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia doświadczających przemocy domowej.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji:
1.	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	- Utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego - Powołanie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych	- Wójt Gminy Roźwienica - Zespół Interdyscyplinarny	- Zarządzenie Wójta w sprawie powołania ZI - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	Zadanie realizowane w latach 2024-2030
2.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej	- Realizacja procedury „Niebieska Karta” - opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, - motywowanie osób dotkniętych przemocą domową do udziału w programach terapeutycznych. - zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej - udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej	- GOPS Roźwienica - Zespół Interdyscyplinarny / grupy diagnostyczno-pomocowe - Szkoła Podstawowa w Rudolowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgerce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej - Komisariat Policji w Pruchniku - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Niepubliczny Zakład Opieki	- liczba założonych Niebieskich Kart - liczba rodzin objętych procedurą NK - liczba opracowanych planów pomocy przez grupy diagnostyczno-pomocowe - liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych - liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego lub interwencji kryzysowej - liczba osób otrzymujących	Zadanie realizowane corocznie w latach 2024-2030 Zależne od ilości prowadzonej procedury/ wpływających wniosków

		- zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dn. 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	Zdrowotnej Roz-Med. w Roźwienicy - Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury Gminy Roźwienica - Służba Kuratorska - Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	wsparcie finansowe - liczba dzieci którym zapewniono ochronę zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - liczba korzystających z poradnictwa	
3.	Monitorowanie działań pomocowych	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Rudołowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej - grupy diagnostyczno-pomocowe		Zadanie realizowane corocznie w latach 2024-2030 Zależne od ilości prowadzonej procedury/ wpływających wniosków

Cel szczegółowy 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji:
1.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie	- Działania wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”	- GOPS w Roźwienicy - Zespół Interdyscyplinarny	- Liczba wypełnionych Niebieskich Kart – D	Zadanie realizowane w latach 2024-2030

	przemocy domowej	- Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemoc domową	- grupa diagnostyczno-pomocowa - Komisariat Policji - Sąd - Prokuratura	- Liczba osób, którym wydano zakazy zbliżania się	W ramach zgłaszanych potrzeb/wniosków/wpływających NK
2.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej oraz programów psychologiczno-terapeutycznych	- kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - kierowanie do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	- GOPS w Roźwienicy - Zespół Interdyscyplinarny / grupa diagnostyczno-pomocowa	- liczba skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - liczba skierowanych do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Zadanie realizowane w latach 2024-2030 W ramach zgłaszanych potrzeb/wniosków
3.	Prowadzenie działań motywujących do zmiany zachowań osób stosujących przemoc domową	- Praca z osobą stosującą przemoc domową - wystąpienie z zawiadomieniem do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - składanie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dn. 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń. - podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkohol.	- Komisariat Policji w Pruchniku - GOPS w Roźwienicy - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Rudolowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej - Ośrodek Zdrowia NZOZ Roz-Med. - Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury Gminy Roźwienica - Sąd Rejonowy w Jarosławiu	- liczba osób stosujących przemoc domową, z którymi pracował funkcjonariusz Policji powołany do GDP - liczba zawiadomień do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - liczba zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dn. 20 maja	Zadanie realizowane w latach 2024-2030 W ramach zgłaszanych potrzeb/wniosków/zawiadomień

			- Prokuratura Rejonowa w Jarosławiu - Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	1971 r. Kodeks wykroczeń. - liczba wniosków złożonych do GKRPA, - Liczba osób skierowanych na leczenie w związku z nadużywaniem alkoholu	
--	--	--	---	--	--

Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości świadczonych usług.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji:
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- udział osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w szkoleniach, konferencjach - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych	- GOPS w Roźwienicy - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Rudolowicach - Szkoła Podstawowa w Roźwienicy - Szkoła Podstawowa w Tyniowicach - Szkoła Podstawowa w Węgierce - Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej - Komisariat Policji w Pruchniku - Ośrodek Zdrowia NZOZ Roz-Med. - Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury Gminy Roźwienica - Służba Kuratorska - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu	- liczba osób biorących udział w szkoleniach - liczba szkoleń, warsztatów, konferencji - liczba spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych.	Zadanie realizowane raz w pół roku w latach 2024-2030 W ZALEŻNOŚCI OD MOŻLIWOSCI FINANSOWYCH

7. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym sprawców.

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Pruchniku,
- Szkoła Podstawowa w Rudołowicach,
- Szkoła Podstawowa w Roźwienicy,
- Szkoła Podstawowa w Tyniowicach,
- Szkoła Podstawowa w Węgierce,
- Szkoła Podstawowa w Woli Węgierskiej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury Gminy Roźwienica, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej NZOZ Roz-Med.,
- Służba Kuratorska przy SR w Jarosławiu,
- Sąd Rejonowy w Jarosławiu,
- Prokuratura Rejonowa w Jarosławiu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający przy GKRPA w Roźwienicy.

8. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Roźwienicy,
- osób zagrożonych zjawiskiem występowania przemocy domowej,

- ofiar przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków występowania przemocy domowej,
- osób oraz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja programu przyczyni się do stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, co doprowadzi do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- Zwiększenia poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

10. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Do monitorowania realizacji Programu zobowiązany jest Wójt Gminy Roźwienica, wypełniający ten obowiązek przy pomocy wyznaczonej do tego celu jednostki - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Roźwienicy. Jednostka ta koordynować będzie prace związane z monitorowaniem Programu, współpracując z jednostkami zaangażowanymi w jego realizację.

Monitoring Programu prowadzony będzie poprzez zbieranie i opracowywanie danych, które posłużą do ewaluacji. Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się przez

coroczną sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań, która w szczególności będzie dotyczyć:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,
- form udzielanej pomocy takim osobom,
- form działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową

Wszystkie zadania realizowane w ramach Programu zostaną poddane w 2029 r. ocenie w formie ewaluacji przeprowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy, co da podstawę do projektowania działań w kolejnej perspektywie czasowej.

11. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej poszczególne jednostki składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Roźwienicy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Roźwienica sprawozdanie z realizacji Programu.

12. FINANSOWANIE PROGRAMU

Obsługę organizacyjno-techniczną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy. Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Roźwienica, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Roźwienicy, dotacji oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł, w tym również z UE.